

WEGWIJS VOOR OEKRAINERS LEVEN IN BELGIË

>> Ben je Oekraïner en wil je in België wonen, werken en genieten van alle rechten?

Om toegang te krijgen tot de Belgische arbeidsmarkt, moet je eerst je verblijf in België in orde maken.

>> Stap 1: Tijdelijke bescherming

Je hebt recht op tijdelijke bescherming in België als je:

Oekraïne verlaten hebt door een gewapend conflict

EN

je tot een van de volgende categorieën behoort:

- > Je bent Oekraïens onderdaan.
- > Onder strikte voorwaarden: Je bent staatloos of een onderdaan van een land van buiten de EU (of Schengenzone) en had je hoofdverblijfplaats voor 24 februari 2022 in Oekraïne.
- > Je bent familielid van een van deze personen en
 - Je bent ermee gehuwd of hebt er een duurzame relatie mee, overeenkomstig wat wordt voorzien in de Belgische vreemdelingenwetgeving.
 - Je bent een minderjarig ongehuwd kind. Of je bent een geadopteerd kind of een kind van de huwelijkspartner, ook al ben je niet in het huwelijk geboren.
 - Je bent een ander naast familielid dat met het gezin samenwoonde op het moment van het gewapende conflict, en bent daar volledig of grotendeels van afhankelijk.

>> Aanvraag

Als je een statuut van tijdelijke bescherming wil aanvragen, moet je je **in persoon** aanmelden in het registratiecentrum voor Oekraïners: **Brussels Expo, Paleis 8 (Heizel)**

Daar word je geregistreerd op basis van een aantal gegevens:

- > identiteitsgegevens: neem dus zeker je paspoort mee en een kopie van alle documenten die kunnen aantonen dat je tot een van de bovengenoemde categorieën behoort;
- > Biometrische gegevens (vingerafdrukken – een biometrisch paspoort).

>> Stap 2: recht tot verblijf in België

Voldoe je aan de voorwaarden dan krijg je een **attest tijdelijke bescherming**. Verblijf je in een gastgezin? Vraag hen dan om een verklaring van logiesverstrekking voor je naar de gemeente gaat.

Ga met dit attest naar het gemeentebestuur van je verblijfplaats. Je krijgt eerst een formulier 'bijlage 15'. Vervolgens wordt dat gecontroleerd en krijg je een A-kaart die je recht geeft op een verblijf tot 4 maart 2023. De A-kaart kan nog verlengd worden voor 2 keer zes maanden.

Door deze procedure word je geregistreerd in het Vreemdelingenregister. Met het nummer in dit register kan je toegang krijgen tot verschillende diensten en steun. Let op: je moet elke adreswijziging melden bij de gemeente.

>> Stap 3: Recht op leefloon

Je hebt recht op een leefloon als je behoeftig bent. Je vraagt het leefloon aan bij de sociale dienst van het OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn) van je hoofdverblijfplaats. Het OCMW kan je ook helpen zolang alle verblijfspapieren niet in orde zijn.

>> **Stap 4: Bankrekening**

Met de A-kaart kan je een bankrekening openen in een Belgische banken. Dat is essentieel om te kunnen functioneren in België. Bij de bank kan je rekenen op een basisdienstverlening, soms gratis (bv. bij de Bank van de Post), soms voor een beperkt bedrag.

>> **Stap 5: Logement/Huisvesting**

Als je geen onderdak hebt in België zal Fedasil je doorverwijzen naar accommodatie aangeboden door de verschillende Belgische gemeenten. Meer informatie vind je via de link: info-ukraine.be/nl/ondersteuning-belgie/ik-heb-opvang-nodig

>> **Stap 6: Recht op onderwijs**

Oekraïners hebben ook recht op onderwijs in België. In het basis- en secundair onderwijs geldt de leerplicht vanaf de 60ste dag na inschrijving in het vreemdelingenregister.

>> **Stap 7: Aansluiting bij de ziekteverzekering**

Oekraïners en hun gezinsleden met het statuut van tijdelijke bescherming moeten zich aansluiten bij een **ziekenfonds naar keuze** of bij de **Hulpkas** voor ziekte en invaliditeitsverzekering (**HZIV**).

De ziektekostenverzekering dekt grotendeels de kosten voor geneeskundige zorg en betaalt uitkeringen bij loonverlies (door ouderschap, ziekte of invaliditeit).

Een overzicht van de Belgische ziekenfondsen vind je op de site: riziv.fgov.be/nl/

>> **Stap 8: Toegang tot de arbeidsmarkt**

Om werk te vinden, kan je je inschrijven als werkzoekende bij de volgende instanties:

- > **VDAB** als je wil werken in Vlaanderen
- > **ACTIRIS**, als je wil werken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- > **Le FOREM**, als je wil werken in Wallonië
- > **ADG**, als je wil werken in de Duitstalige Gemeenschap van België

>> **Stap 9: Recht op gezinsbijslagen**

Om kinderbijslag te ontvangen, dien je een aanvraag in bij:

- > in Wallonië: www.famiwal.be
- > in Brussel: www.famiris.be
- > in Vlaanderen: www.fons.be
- > in de Duitse gemeenschap: www.ostbelgienfamilie.be

>> **Stap 10: Recht op inburgering**

In Vlaanderen heb je het recht om een inburgeringstraject te volgen (met een cursus maatschappelijke oriëntatie en een cursus Nederlands). Meer info vind je in deze brochure.

>> **Infolijn**

Voor praktische informatie in het Oekraïens kan je terecht bij de Consulaire Afdeling van de Ambassade van Oekraïne in Brussel (+32 2 379 21 19, +32 2 379 21 27, +32 2 379 21 06 of of via vluchtelingenwerk.be/infolijn

Het ACV-CSC helpt je. We verdedigen je rechten en staan je bij op het vlak van arbeidsrecht en socialezekerheidsrechten. Sluit je aan via:

www.hetacv.be/becomemember (Engelstalig)

www.hetacv.be/lid-worden (Nederlandstalig)

www.lacsc.be/affiliation (Franstalig)

